

lem og flere ærede Medlemmer, der have udtalt sig her i Aften, ere enige med mig i, at Afhjælpning af den Nød, der følger med Arbejdsløsheden, er en kommunal Sag, ogsaa af Hensyn til, at Arbejdsløsheden er et lokalt Onde. Jeg tror godt, man i saa stor Udstrækning kunde paakræve Statens Hjælp til at bøde paa Arbejdsløshedens Følger, at det kunde komme til at virke som en Uretfærdighed overfor den Landbefolkning, de Tusinder af smaa Landbrugere, der ingenlunde have Følelsen af, at der er Arbejdsløshed i Samfundet, i alt Fald ikke indenfor deres Bekendtskabskreds, men tværtimod i den Kreds, hvor de have Lejlighed til at gøre deres Erfaringer, se en Trang til Arbejdskraft, som bl. a. giver sig Udslag i, at mange bedrestillede Landbrugere selv maa deltage i Arbejdet saa stærkt, at de derved komme op paa en Arbejdsdag af en saadan Længde, at man vel skulde vogte sig for at byde Fabrikarbejdere eller i det hele Byarbejdere en Arbejdsdag, der var tilnærmelsesvis saa lang.

Den ærede Ordfører fremkom saa med nogle Bemærkninger, sluttende sig til, hvad jeg havde udtalt om Kultur- og Naturmennesker. Jeg skal herom sige, at det var blot en almindelig Bemærkning, jeg fremførte. Ogsaa i det Forhold ønskede jeg at gøre opmærksom paa en Kendsgerning, nemlig den, at Kulturen medfører, at Menneskene faa mange flere, mere eller mindre virkelige eller indbildte, Fornødenheder, end de have i den naturlige Tilstand. Men jeg har i øvrigt ikke vedkendt mig den Opfattelse, at vi ude paa Landet ikke havde lige saa god en Kultur som den, der findes inde i Byerne. Selvfølgelig er Kulturen paa Landet og i Byerne paa mange Omraader den samme, men Kulturen har to Sider, en Avers og en Revers, en Forside og en Bagside, den har ogsaa sine mindre tiltalende Egenskaber, og det staar nu saaledes for mig, at dens mindre heldige Egenskaber have ligesom en Tilbøjelighed til at gøre sig stærkere gældende i Byerne end paa Landet. Et Faktum er det i alt Fald, at i Bybefolkningen, hvor de kulturelle Goder ligge lige for hver Mands Dør og for hver Mands Fod, har man i Virkeligheden vænnet sig til at have mange flere Fornødenheder end ude paa Landet. Men dette skal ikke siges til nogen Forklejnelse for Bybefolkningen, for Forskellen beror slet ikke paa en Forskel i de medfødte Evner og Anlæg, men ganske simpelt paa de de for-

skellige Mennesker omgivende Forhold. Det er disse, der i væsentlig Grad, jeg kunde næsten i denne Forbindelse sige helt og holdent, præge Menneskene.

Det ærede Medlem spurgte saa, om jeg var i Stand til at anvise Veje og Midler til at forhindre Tilstrømningen fra Landet ind til Byerne. I og for sig har jeg ikke i Aften paapeget saadanne Veje og saadanne Midler, og jeg skal for Resten ogsaa bemærke, at jeg paatog mig ikke Forpligtelsen til at anvise Midler, ved hvilke Tilstrømningen fra Landet til Byerne kan standses. Jeg har blot peget paa Kendsgerningen. Nu er Forholdet maaske lidt ved at vende sig, for saa vidt som Strømmen af Folk fra Landet ind til Byerne ikke gaar saa rask, som den en Gang gjorde, hvilket maaske skyldes den Omstændighed, at vi mere og mere faa Byerne og Bylivets Karakter ud paa Landet gennem de mange opdukkede Stationsbyer. Men der er en anden Side ved den Sag, og det er, at det ikke alene er Strømmen af Mennesker, der til en vis Grad gaar fra Landet ind til Byerne, men det samme gælder Strømmen af Kapital. Det bør man ogsaa tage i Betragtning, naar der bliver Tale om Evnen til at afhjælpe den Arbejdsløshed, som jo næsten kun findes i Byerne. Naar Strømmen af Folk tidligere er gaaet saa stærkt fra Landet ind til Byerne, maa det have en naturlig Aarsag. De, der ere rejste fra Landet ind til Byerne, maa have forudsat, at de derinde vilde finde bedre Arbejdsvilkkaar, bedre Livskaar i det hele. Hvis den Forudsætning har været til Stede, ser jeg ikke rettere, end at Tilstrømningen fra Landet til Byerne er foregaaet under en forkert Forudsætning, men nu er Forholdet det, at sammen med Strømmen af Mennesker er ogsaa Strømmen af Kapital gaaet fra Landet til Byerne, og det er i Virkeligheden afgørende for Spørgsmaalet om Byernes Evne til i størst muligt Omfang at raade Bod paa den Arbejdsløshed, der er i Byerne, og som jo ogsaa, hvad Statistikken godtgør, i det store og hele stiger procentvis i Forhold til Byernes Størrelse.

Det ærede Medlem omtalte bl. a. — det skal jeg blot nævne til Slutning —, at jeg havde sagt, der maatte være noget forkert ved Samfundsforholdene eller ved Individerne, naar man samtidig kunde have Arbejdsløshed, endogsaa ekstraordinær Arbejdsløshed, og dog fra visse Arbejdsgiveres Side bliver nødt til at ind-